

BIJLAGE

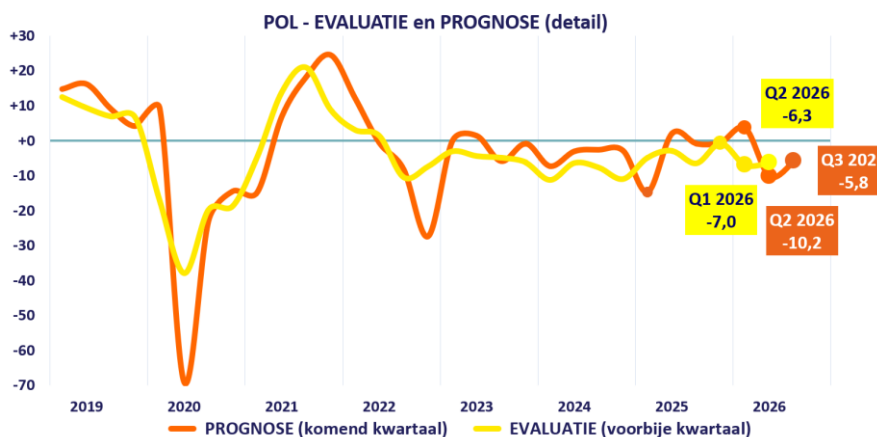
Polsslag Ondernemend Limburg Algemene analyse - juli 2026

POL stijgt licht: -6,1

Het algemene POL-cijfer gaat **van -8,6 in april naar -6,1 in juli**. Het ondernemersvertrouwen verbetert daarmee lichtjes, maar blijft duidelijk negatief. Met uitzondering van de licht positieve POL-score van +1,4 in januari 2026, kent de POL nu al **4 volle jaren - sinds juli 2022 - negatieve cijfers**.

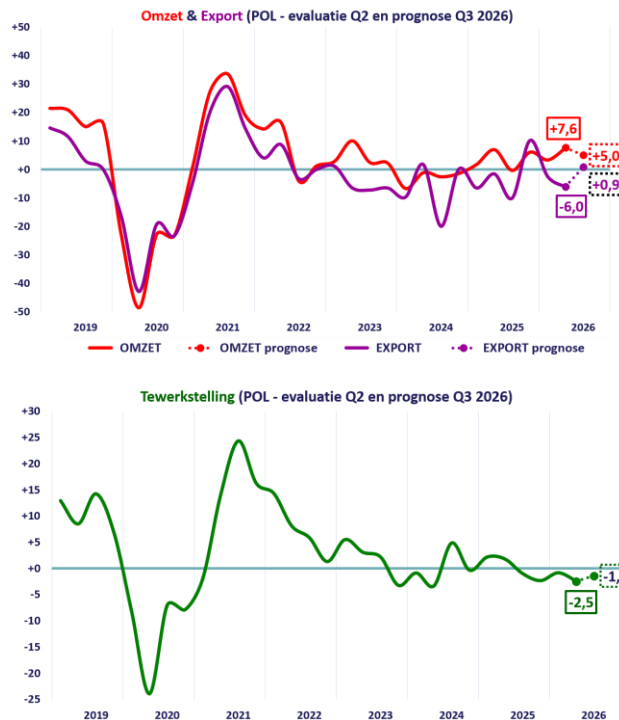
Het algemene POL-sentiment wordt zoals steeds gevormd door een combinatie van de evaluatie van het afgelopen kwartaal en de verwachtingen voor het komende kwartaal van de Limburgse ondernemers.

Evaluatie tweede kwartaal: -6,3

Met een score van **-6,3** was de beoordeling van het **tweede kwartaal van 2026 nagenoeg hetzelfde als die van het eerste kwartaal (-7,0)**. Het kwartaal scoort daarmee wel **licht beter dan de -10,2 die 3 maanden geleden verwacht werd**.

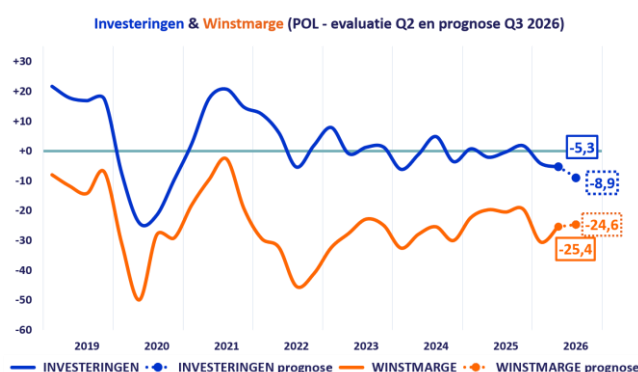
De minieme stijging in het voorbije kwartaal is vooral te danken aan een stijging van de omzet (van +3,3 naar +7,6). De export (naar -6,0), tewerkstelling (-2,5) en investeringen (-5,3) kenden in het afgelopen kwartaal een lichte daling. De winstmarge kende komend van -30,6 ook wel een lichte stijging maar blijft met -25,4 zwaar doorwegen op het sentiment.

Vooruitzichten derde kwartaal: -5,8

Voor de komende drie maanden komt het POL-cijfer uit op **-5,8**, een beperkte beweging in het ondernemersvertrouwen als we vergelijken met de evaluatie van **-6,3** voor het voorbije kwartaal. Drie maanden geleden was de verwachting **-10,2**.

De omzetverwachtingen worden in het komend kwartaal wat getemperd (**+5,0**), maar tegelijkertijd gaan de verwachtingen voor de export (**+0,9**) en tewerkstelling (**-1,4**) er wel op vooruit. De investeringsprognose zet een verdere stap terug naar **-8,9**. De verwachte winstmarges blijven status quo negatief (**-24,6**).

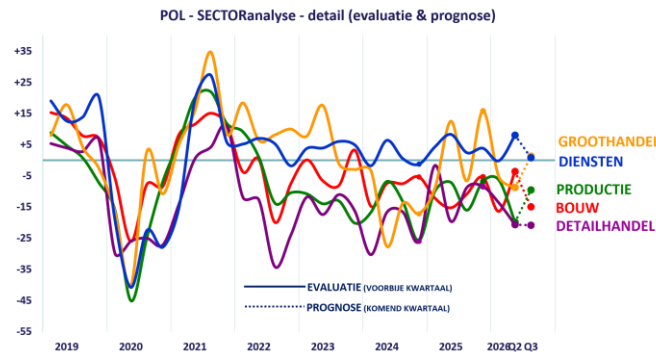
SECTORANALYSE

- **DIENSTEN van -0,4 naar +4,4: blijft het best standhouden**

De dienstensector blijft de sterkste presteerder binnen de Limburgse economie. De evaluatie van het voorbije kwartaal komt uit op **+8,0**. Vooral de omzet (**+27,4**), export (**+17,4**) en werkgelegenheid (**+4,9**) evolueerden positief. Enkel de investeringen (**-1,9**) en winstmarges (**-7,8**) blijven onder druk staan.

Vooruitkijkend naar Q3 temperen de verwachtingen, maar het algemene sentiment blijft positief (+0,8). Ondernemers verwachten verdere omzetgroei (+19,2), een stijgende werkgelegenheid (+8,1) en een nog positieve export (+4,2). De investeringsbereidheid (-11,1) en winstmarges (-16,2) blijven echter een aandachtspunt.

Samengevat blijft de dienstensector wel nog een gangmaker in de Limburgse economie. De groei wordt gedragen door omzet en tewerkstelling, al blijft de rendabiliteit onder druk staan.

PRODUCTIE van -9,6 naar -14,7: desastreus tweede kwartaal

De productiesector kende een moeilijk tweede kwartaal met een terugval in de POL-score van -6,4 naar -19,8. Vooral de werkgelegenheid (-25,0), export (-18,9), omzet (-12,5) en winstmarges (-37,5) gingen sterk achteruit. Enkel de investeringen lieten een beperkte verbetering zien (-5,4).

De prognose voor Q3 toont een stapje vooruit maar nog geen herstel (-9,6). Ondernemers in de sector verwachten opnieuw een licht positieve omzontwikkeling (+1,3) en een verbetering van de export (+5,7). Tegelijk blijven investeringen (-17,9), werkgelegenheid (-17,9) en winstmarges (-16,1) duidelijk negatief. Samengevat lijkt de industriële sector het diepste punt achter zich te laten, maar van een echt herstel is voorlopig zeker nog geen sprake.

TOTAAL		BOUW		PRODUCTIE		DETAIL HANDEL		GROOTHANDEL		DIENSTEN		SECTOR																																																														
apr 2026	jul 2026	apr 2026	jul 2026	apr 2026	jul 2026	apr 2026	jul 2026	apr 2026	jul 2026	apr 2026	jul 2026	POL																																																														
-8,6	-6,1	-13,7	-9,3	-9,6	-14,7	-22,3	-20,8	-8,0	-3,7	-0,4	+4,4	-8,7																																																														
Q1 2026	Q2 2026	Q1 2026	Q2 2026	Q1 2026	Q2 2026	Q1 2026	Q2 2026	Q1 2026	Q2 2026	Q1 2026	Q2 2026	EVALUATIE																																																														
-7,0	-6,3	-16,5	-3,6	-6,4	-19,8	-13,7	-20,7	-5,4	-8,7	-0,2	+8,0	POL - voorbije 3 maanden																																																														
+3,3	+7,6	-12,3	+8,8	+11,3	-12,5	-17,6	-10,8	+14,3	-3,1	+11,9	+27,4	OMZET																																																														
-2,5	-6,0	-20,0	-9,1	-3,9	-18,9	+0,0	-25,0	+5,3	+9,5	+5,9	+17,4	EXPORT																																																														
-0,8	-2,5	-1,6	+8,9	-1,3	-25,0	-7,8	-8,1	+0,0	+0,0	+2,2	+4,9	TWERKSTELLING																																																														
-4,2	-5,3	-12,5	-3,6	-13,9	-5,4	+0,0	-18,9	+10,7	-3,1	-2,6	-1,9	INVESTERINGEN																																																														
-30,6	-25,4	-35,9	-23,2	-24,1	-37,5	-43,1	-40,5	-57,1	-46,9	-0,6	-7,8	WINSTMARGE																																																														
Q2 2026	Q3 2026	Q2 2026	Q3 2026	Q2 2026	Q3 2026	Q2 2026	Q3 2026	Q2 2026	Q3 2026	Q2 2026	Q3 2026	PROGNOSE																																																														
-10,2	-5,8	-11,0	-14,9	-12,8	-9,6	-30,8	-20,8	-10,7	+1,3	-0,6	+0,8	POL - komende 3 maanden																																																														
-4,5	+5,0	-15,6	-14,3	+1,3	-1,8	-31,4	-10,8	-3,6	+25,0	+7,5	+19,2	OMZET																																																														
-2,7	+0,9	+5,3	-30,0	-2,7	+5,7	-28,6	-28,6	-10,5	+9,5	+3,3	+4,2	EXPORT																																																														
+1,1	-1,4	+3,2	+0,0	-7,7	-17,9	-12,0	-10,8	+10,7	+6,3	+8,4	+8,1	TWERKSTELLING																																																														
-11,4	-8,9	-14,3	+7,1	-16,7	-17,9	-28,0	-18,9	-10,7	-3,1	-0,8	-11,1	INVESTERINGEN																																																														
-33,4	-24,6	-33,3	-37,5	-38,5	-16,1	-54,0	-35,1	-39,3	-31,3	-21,4	-16,2	WINSTMARGE																																																														
<table border="1"> <thead> <tr> <th>TOTAAL</th> <th>BOUW</th> <th>PRODUCTIE</th> <th>DETAIL HANDEL</th> <th>GROOTHANDEL</th> <th>DIENSTEN</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="7">Prognose Q3 vergeleken met Evaluatie Q2 = PROGNOSE KOMEND KWARTAAL vergeleken met EVALUATIE VOORBIE KWARTAAL</td> </tr> <tr> <td>Pr. Q3</td> <td>-5,8</td> <td>-14,9</td> <td>-9,6</td> <td>-20,8</td> <td>+1,3</td> <td>+0,8</td> </tr> <tr> <td>Ev. Q2</td> <td>-6,3</td> <td>-3,6</td> <td>-19,8</td> <td>-20,7</td> <td>-8,7</td> <td>+8,0</td> </tr> <tr> <td>delta</td> <td>+0,5</td> <td>-11,3</td> <td>+10,2</td> <td>-0,2</td> <td>+10,2</td> <td>-7,1</td> </tr> <tr> <td colspan="7">Evaluatie Q2 vergeleken met prognose Q2 = EVALUATIE AFGELOPEN KWARTAAL vergeleken met VORIGE PROGNOSE</td> </tr> <tr> <td>Ev. Q2</td> <td>-6,3</td> <td>-3,6</td> <td>-19,8</td> <td>-20,7</td> <td>-8,7</td> <td>+8,0</td> </tr> <tr> <td>Pr. Q2</td> <td>-10,2</td> <td>-11,0</td> <td>-12,8</td> <td>-30,8</td> <td>-10,7</td> <td>-0,6</td> </tr> <tr> <td>delta</td> <td>+3,9</td> <td>+7,3</td> <td>+7,0</td> <td>+10,1</td> <td>+2,0</td> <td>+8,6</td> </tr> </tbody> </table>												TOTAAL	BOUW	PRODUCTIE	DETAIL HANDEL	GROOTHANDEL	DIENSTEN		Prognose Q3 vergeleken met Evaluatie Q2 = PROGNOSE KOMEND KWARTAAL vergeleken met EVALUATIE VOORBIE KWARTAAL							Pr. Q3	-5,8	-14,9	-9,6	-20,8	+1,3	+0,8	Ev. Q2	-6,3	-3,6	-19,8	-20,7	-8,7	+8,0	delta	+0,5	-11,3	+10,2	-0,2	+10,2	-7,1	Evaluatie Q2 vergeleken met prognose Q2 = EVALUATIE AFGELOPEN KWARTAAL vergeleken met VORIGE PROGNOSE							Ev. Q2	-6,3	-3,6	-19,8	-20,7	-8,7	+8,0	Pr. Q2	-10,2	-11,0	-12,8	-30,8	-10,7	-0,6	delta	+3,9	+7,3	+7,0	+10,1	+2,0	+8,6
TOTAAL	BOUW	PRODUCTIE	DETAIL HANDEL	GROOTHANDEL	DIENSTEN																																																																					
Prognose Q3 vergeleken met Evaluatie Q2 = PROGNOSE KOMEND KWARTAAL vergeleken met EVALUATIE VOORBIE KWARTAAL																																																																										
Pr. Q3	-5,8	-14,9	-9,6	-20,8	+1,3	+0,8																																																																				
Ev. Q2	-6,3	-3,6	-19,8	-20,7	-8,7	+8,0																																																																				
delta	+0,5	-11,3	+10,2	-0,2	+10,2	-7,1																																																																				
Evaluatie Q2 vergeleken met prognose Q2 = EVALUATIE AFGELOPEN KWARTAAL vergeleken met VORIGE PROGNOSE																																																																										
Ev. Q2	-6,3	-3,6	-19,8	-20,7	-8,7	+8,0																																																																				
Pr. Q2	-10,2	-11,0	-12,8	-30,8	-10,7	-0,6																																																																				
delta	+3,9	+7,3	+7,0	+10,1	+2,0	+8,6																																																																				

GROOTHANDEL van -8,0 naar -3,7: voorzichtig optimisme keert terug voor derde kwartaal

De groothandel sloot het tweede kwartaal af met een negatieve score van -8,7. De sector kreeg af te rekenen met een terugval in omzet (-3,1), investeringen (-3,1) en vooral winstmarges (-46,9). Positief waren wel de export (+9,5) en een stabiele werkgelegenheid (0,0).

Voor Q3 draait het sentiment opnieuw naar positief terrein (+1,3). Ondernemers verwachten een sterke omzetgroei (+25,0), een verbetering van de export (+9,5) en een verdere groei van de werkgelegenheid (+6,3). De investeringen (-3,1) en marges (-31,3) blijven wel onder druk staan.

Samengevat behoort de groothandel tot de sectoren met de sterkste herstelverwachtingen. De omzetvooruitzichten zijn bijzonder gunstig, al blijft de winstgevendheid een zwakke plek.

▪ **BOUW van -13,7 naar -9,3: vertrouwen krijgt nieuwe knauw in derde kwartaal**

De bouwsector herstelde zich in Q2 lichtjes van de moeilijke start van het jaar. Komend van -16,5 in het eerste kwartaal bleef het sentiment negatief op -3,6. Positief waren de omzet (+8,8) en werkgelegenheid (+8,9), maar investeringen (-3,6), export (-9,1) en winstmarges (-23,2) bleven in het rood.

Voor Q3 verslechtert het beeld opnieuw met een prognose van -14,9. De omzetverwachting (-14,3) draait negatief en ook de export (-30,0) krijgt een stevige terugval te verwerken. Enkel de investeringen (+7,1) tonen nog een positief signaal, terwijl de winstmarges verder onder druk blijven (-37,5).

Samengevat blijft de bouwsector één van de meest kwetsbare sectoren. Ondanks een redelijk tweede kwartaal overheerst opnieuw de onzekerheid voor de komende maanden.

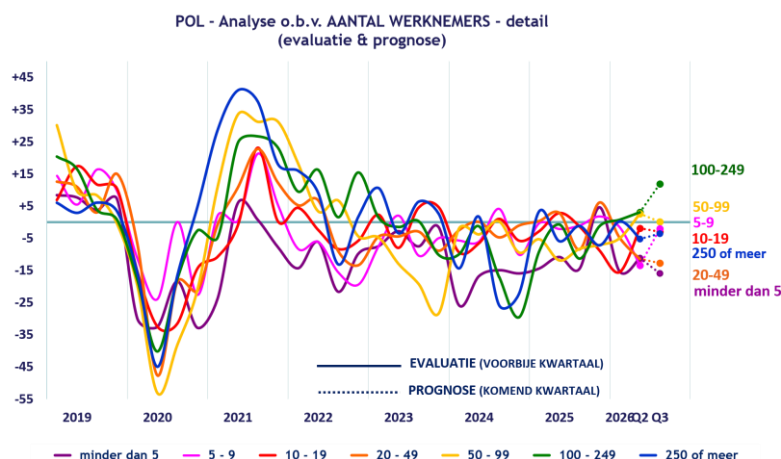
▪ **DETAILHANDEL van -22,3 naar -20,8: moeilijkste sector blijft in zwaar weer**

De detailhandel blijft de zwakste schakel in de Limburgse economie. Het tweede kwartaal werd afgesloten met een POL-score van -20,7. Vooral export (-25,0), investeringen (-18,9) en winstmarges (-40,5) trokken de resultaten naar beneden. Ook omzet (-10,8) en werkgelegenheid (-8,1) bleven zwaar negatief.

De vooruitzichten voor Q3 blijven somber, meet het algemene sentiment diep negatief op -20,8. Vooral export (-28,6), investeringen (-18,9) en winstmarges (-35,1) blijven onder druk staan. Ook de omzet en werkgelegenheid blijven negatief evolueren (beiden -10,8).

Samengevat slaagt de detailhandel er voorlopig niet in om uit het dal te klimmen. Zwakke marges, terughoudende consumentenbestedingen en beperkte investeringsruimte blijven zwaar wegen op het ondernemersvertrouwen.

ANALYSE op basis van de BEDRIJFSGROOTTE

▪ **KLEINE EN MIDDELGROTE BEDRIJVEN (<50 werknemers): vertrouwen blijft achter**

Bij ondernemingen tot 49 werknemers blijft het ondernemersvertrouwen duidelijk negatief. Hoewel de grootteklasse van 10-19 werknemers een lichte verbetering laten optekenen, blijven de meeste bedrijven met minder dan 50 werknemers kampen met zwakke rendabiliteit, beperkte investeringsruimte en een

terughoudende economische context. Vooral de kleinste ondernemingen (<5 wn) ondervinden druk op hun winstmarges.

Ook de vooruitzichten voor het derde kwartaal blijven negatief. De bedrijven tussen 5 en 20 werknemers verwachten wel enige verbetering van omzet en export, maar investeringen en winstgevendheid blijven onder druk staan. Bij de kleinste bedrijven met minder dan 5 werknemers en de middelgrote kmo's tussen 20 en 50 werknemers is er geen sprake van verbetering in het komende kwartaal.

Samengevat blijft het vertrouwen globaal gezien achter bij de ondernemingen tot 49 werknemers. Ondanks enkele voorzichtige tekenen van herstel in de tussenliggende klassen blijft het vertrouwen broos en wegen de economische onzekerheden relatief zwaar op deze groep.

▪ **GROTERE BEDRIJVEN (50-249 werknemers): trekken de Limburgse economie vooruit**

Ondernemingen vanaf 50 werknemers laten een duidelijk gunstiger beeld zien. Zowel de groep met 50 tot 99 werknemers (+1,4) als de ondernemingen met 100 tot 249 werknemers (+7,4) realiseerden positieve resultaten op het vlak van omzet, tewerkstelling en investeringen.

Ook de verwachtingen voor het derde kwartaal zijn positief. Deze ondernemingen rekenen op verdere omzetgroei, bijkomende tewerkstelling en een blijvende investeringsbereidheid.

Samengevat fungeren bedrijven tussen 50 en 249 werknemers momenteel als de motor van de Limburgse economie. Zij tonen het grootste vertrouwen en beschikken duidelijk over meer ruimte om te investeren en te groeien.

▪ **GROOTSTE ONDERNEMINGEN (>250 werknemers): minder pessimistisch, maar nog geen echte kentering**

Ook de grootste ondernemingen blijven voorzichtig in hun beoordeling van de economische situatie. De evaluatie van het tweede kwartaal was met -5,2 negatiever dan het eerste kwartaal, voornamelijk door negatieve cijfers op het vlak van investeringen, tewerkstelling en export. Enkel de omzet (+20,0) was positief in het voorbije kwartaal.

Voor het derde kwartaal verwachten deze ondernemingen nog een positieve omzetprognose (+14,7), die evenwel wordt uitgedomd door negatieve cijfers op het vlak van tewerkstelling (-20,6) en investeringen (-8,8).

Samengevat blijft ook bij de grootste ondernemingen de onzekerheid aanwezig. Het algemene sentiment blijft onder nul zodat er van een uitgesproken herstel nog geen sprake kan zijn.

STUIGING/verbetering		DALING/verslechtering										AANTAL WERKNEMERS					
TOTAAL		minder dan 5		5 - 9		10 - 19		20 - 49		50 - 99		100 - 249		meer dan 250			
apr 2026	jul 2026	apr 2026	jul 2026	apr 2026	jul 2026	apr 2026	jul 2026	apr 2026	jul 2026	apr 2026	jul 2026	apr 2026	jul 2026	apr 2026	jul 2026		
-8,6	-6,1	-15,0	-13,5	-7,9	-7,8	-12,0	-2,5	-8,6	-12,1	-3,7	+1,4	-1,4	+7,4	-5,8	-4,4	POL	
Q1 2026	Q2 2026	Q1 2026	Q2 2026	Q1 2026	Q2 2026	Q1 2026	Q2 2026	Q1 2026	Q2 2026	Q1 2026	Q2 2026	Q1 2026	Q2 2026	Q1 2026	Q2 2026	EVALUATIE	
-7,0	-6,3	-15,4	-11,1	-1,6	-13,5	-15,6	-1,9	-4,9	-11,5	-5,0	+2,6	+0,8	+3,1	+0,3	-5,2	POL - voorbije 3 maanden	
+3,3	+7,6	-6,1	-5,3	+9,6	+2,5	-13,6	+17,1	+1,6	+6,7	+6,9	+14,3	+23,5	+17,4	+21,6	+20,0	OMZET	
-2,5	-6,0	-21,7	+7,1	+7,1	-50,0	-16,7	-15,4	+8,3	-18,5	+0,0	+10,0	-8,0	+6,7	+7,4	-4,8	EXPORT	
-0,8	-2,5	-10,2	-9,6	-1,9	+5,0	-6,8	+8,6	+6,3	-15,9	+0,0	+14,3	+26,5	+13,0	-5,6	-17,6	TEWERKSTELLING	
-4,2	-5,3	-6,1	-21,9	-3,8	-5,0	+2,3	-5,7	-7,8	+19,8	-7,1	+2,9	+5,9	+13,0	-8,3	-14,7	INVESTERINGEN	
-30,6	-25,4	-32,7	-26,0	-19,2	-20,0	-43,2	-14,3	-32,8	-43,2	-25,0	-28,6	-44,1	-34,8	-13,9	-8,8	WINSTMARGE	
Q2 2026	Q3 2026	Q2 2026	Q3 2026	Q2 2026	Q3 2026	Q2 2026	Q3 2026	Q2 2026	Q3 2026	Q2 2026	Q3 2026	Q2 2026	Q3 2026	Q2 2026	Q3 2026	PROGNOSE	
-10,2	-5,8	-14,7	-16,0	-14,2	-2,1	-8,4	-3,0	-12,3	-12,8	-2,3	+0,1	-3,5	+11,8	-11,9	-3,5	POL - komende 3 maanden	
-4,5	+5,0	-9,3	-10,0	-13,5	+0,0	+0,0	+14,3	-12,5	-9,1	+10,7	+22,9	+8,8	+30,4	+5,6	+14,7	OMZET	
-2,7	+0,9	-15,8	-8,3	-15,4	+0,0	-16,7	+7,7	+5,6	-18,5	-7,7	+15,0	+0,0	+20,0	+11,5	+0,0	EXPORT	
+1,1	-1,4	-1,1	-10,0	+5,8	+10,3	+9,3	+0,0	+0,0	+6,8	+14,3	+0,0	+5,9	+13,0	-23,5	-20,6	TEWERKSTELLING	
-11,4	-8,9	-12,6	-22,9	-17,3	-5,1	-9,3	-14,3	-10,9	-4,5	-7,1	-2,9	+5,9	+17,4	-23,5	-8,8	INVESTERINGEN	
-33,4	-24,6	-34,7	-28,6	-30,8	-15,4	-25,6	-22,9	-43,8	-38,6	-21,4	-34,3	-38,2	-21,7	-29,4	-2,9	WINSTMARGE	
TOTAAL		minder dan 5		5 - 9		10 - 19		20 - 49		50 - 99		100 - 249		meer dan 250			
Prognose Q3 vergeleken met Evaluatie Q2 = PROGNOSE KOMEND KWARTAAL vergeleken met EVALUATIE VOORBIE KWARTAAL																	
Pr. Q3	-5,8	-16,0	-2,1	-3,0	-12,8	+0,1	+11,8	-3,5									
Ev. Q2	-6,3	-11,1	-13,5	-1,9	-11,5	+2,6	+3,1	-5,2									
delta	+0,5	+4,9	+11,4	+1,2	+1,3	-2,4	+8,9	+1,7									beter/slechter dan afgelopen Q
Evaluatie Q2 vergeleken met prognose Q2 = EVALUATIE AFGELOPEN KWARTAAL vergeleken met VORIGE PROGNOSE																	
Pr. Q2	-6,3	-11,1	-13,5	-1,9	-11,5	+2,6	+3,1	-5,2									
Ev. Q2	-10,2	-14,7	-14,2	-8,4	-12,3	-2,3	-3,5	-11,9									
delta	+3,9	+3,6	+0,7	+6,5	+0,8	+4,9	+6,6	+3,7									beter/slechter dan verwacht

De resultaten tonen een duidelijke kloof bij 50 werknemers. Terwijl kleinere ondernemingen blijven worstelen met margedruk en beperkte investeringsruimte, beschikken grotere bedrijven over meer veerkracht en groeicapaciteit. Vooral de ondernemingen tussen 50 en 249 werknemers trekken momenteel aan de Limburgse economische kar.